Terveydenhuollon varautuminen/sote-harjoituskirjasto ja Case KYS

SSTY päivät 8.2.2017

Hannu Hoffrén

Projektin tausta

Tuki projektille

Sairaanhoitopiirien turvallisuuspäälliköt

Projektin idea

Martti Setälä

Projektin tavoitteena on rakentaa sairaanhoitopiirien ja laajennettuna koko SOTE-sektorin käyttöön kriisi-, häiriö- ja poikkeustilanteiden johtamisharjoittelua merkittävällä tavalla edistävä ja kehittävä ratkaisu, joka sisältää harjoitussimulaattoria hyödyntävän harjoituskonseptin ja kansallisen harjoituskirjaston.

Miten?

- Harjoitusaineistoja jaetaan aktiivisesti kansallisella tasolla
- Harjoitusprosessien läpivienti tehostuu malliharjoitusten avulla
- Kynnys harjoitusten järjestämiseen madaltuu
- Käytettävissä olevat uudet ratkaisut lisäävät harjoitustilanteiden todentuntuisuutta ja innostavat harjoittelijoita
- Kriisi- ja valmiusjohtamisen ja -viestinnän osaaminen paranee
- Kriisi-, häiriö- ja poikkeustilanteisiin varaudutaan entistä paremmin
- Harjoituksista voidaan oppia yhdessä laajemmin

SOTE-harjoituskirjasto: toiminnallisuus tiivistettynä

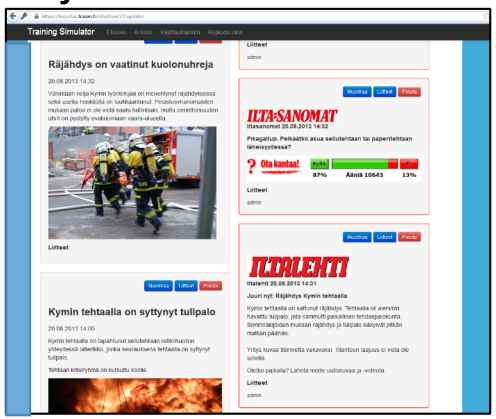
Sairaanhoitopiirin ja muiden valittujen yksiköiden johto & työntekijät harjoittelijoina
ml. ensihoitokeskukset ja sosiaalipalvelut harjoittelijoina

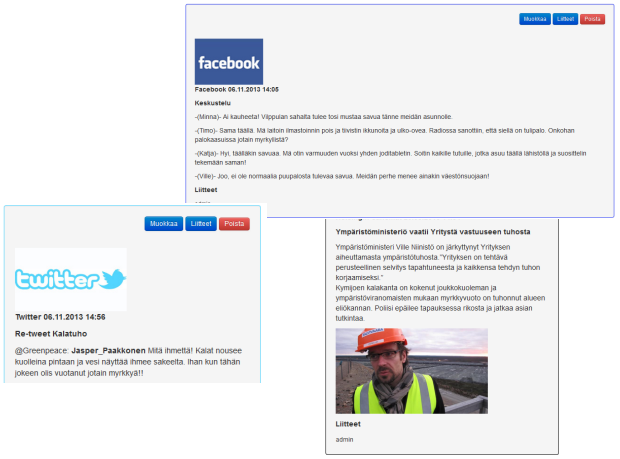
Helposti monistettavat skenaariot

Tilanne ja mediasyötteet/niihin reagointi

Trasim harjoituskirjasto ja harjoitussimulaattori

- Skenaario 1
- Skenaario 2
- Skenaario 3
- Skenaario …

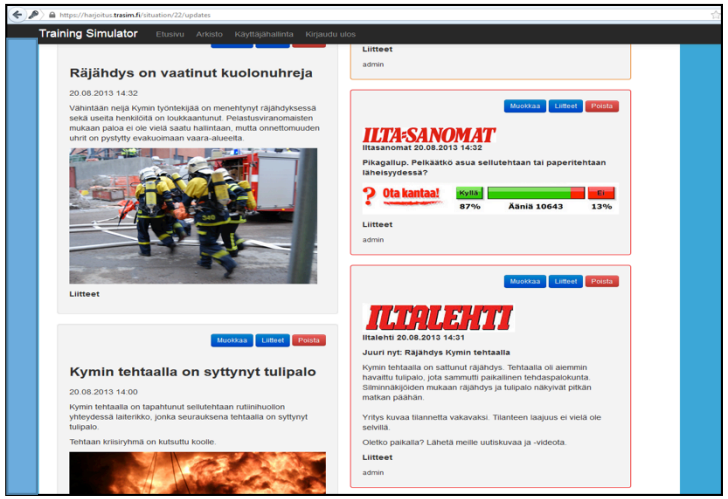

Sairaanhoitopiirien turvallisuuspäälliköt harjoitusten vetäjinä

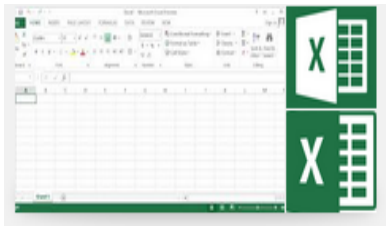
Skenaarioita

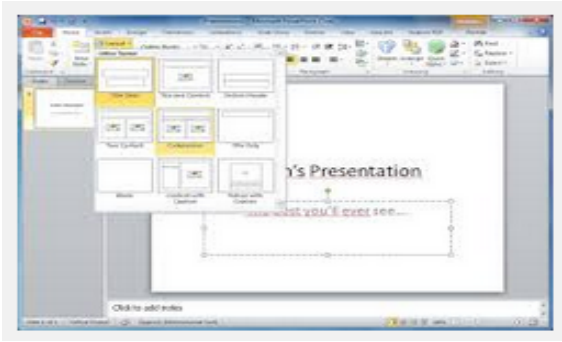
Esimerkkejä: harjoituksen dokumentaatiosta

Julkaistavat harjoitussyötteet Trasimissa

Pelipankin työtä tukeva Excel aineisto

Projektiryhmän työtä tukeva powerpoint aineisto

Palautekyselyn mallikysymyspatteristoja

Projektin organisoituminen

Kansallinen ohjausryhmä – *Projektin seuranta*

Rahoittajien edustajat

- SSTY: Terhi Metsola (pj)
- HVK: Riku Juhola
- Terveydenhuoltopooli: Mervi Savolainen
- STM: Markku Saarinen
- Projektipäällikkö, Hannu Hoffrén
- Martti Setälä, Insta (sihteeri)

Kansallinen projektiryhmä –
Projektin ohjaus ja koordinaatio

- Projektipäällikkö, Hannu Hoffrén (pj)
- Olli Siitonen, PSSHP
- Anna Tamminen, PSHP
- Jorma Korhonen, PPSHP
- Aaro Toivonen, HUS
- Jussi Rapeli, VSSHP
- Martti Setälä, Insta (sihteeri)

Harjoitukset 1-X
(3-4 x 2 h valmistelupalaveri/telco,
1 pv harjoitus, 0,5 pv palaute)
Malliharjoitusten laatiminen ja testaus

- Projektipäällikkö
- Harjoittelevan SHP:n turv.pääll. ym. harjoituksen valmistelijat ja osallistujat (sis. SOTE-sektori)
- Terveydenhuoltopoolin edustaja
- Muut asiantuntijat, esim. Pelastusopiston edustaja
- Instan edustaja
- Avoin OHRY:n jäsenille ja kaikille SHP:ien ja SOTE-sektorin turvallisuuspäälliköille

Projektin tulokset 2017 / 2018 alusta

- Vuoden 2017 alusta: yhteensä 3-5 yleistä malliharjoitusskenaariota
  - Valituille sairaanhoitopiireille ratkaisun käyttöosaaminen ja kyvykkyys luoda uusia harjoitusskenaarioita
  - Sairaanhoitopiirien online harjoituskirjasto ja -ratkaisu yhteiskäyttöön vuoden alkupuolella
- Vuoden 2018 alusta: yhteensä 6-10 malliharjoitusskenaariota
  - Useimmilla sairaanhoitopiireillä ratkaisun käyttöosaaminen ja kyvykkyys luoda uusia harjoitusskenaarioita
  - Jatkossa pääosa shp:n skenaarioista ”kirjastossa”

Case KYS

Ismo-harjoitus 23.11.2016

Harjoituksen rahoittajana toimi SSTY.

Harjoituksesta tuotetaan malliharjoitusskenaario kansalliseen SOTE-harjoituskirjastoon.

Harjoituksen tavoitteet 1

- Harjoituttaa SHP:n johtoa laajan ja pidempikestoisen sähkökatkon (noin 1,5 päivää) varalta
- Lisätä avainhenkilöiden kriisitilanteiden johtamis- ja sietokykyä
  - Kriisipäätöksenteon käynnistyminen ja toteuttaminen
  - Johdon viestintä ja tilannekuvan luominen

Harjoituksen tavoitteet 2

- Kehittää koordinaatiota SHP:n sisäisesti ja keskeisten sidosryhmien kesken
- Testata tilanteen varalle laaditun ohjeistuk-sen, toimintamallien ja palvelusopimusten toimivuutta
- Testata varajärjestelmien toimivuutta ja niiden vaikutuksia toimintaan
- Laatia maliharjoitutus ”kirjastoon”

Harjoituspäivän aikataulu 23.11.2016

Klo 07:00	Harjoitustilojen tekninen tarkastus ja harjoituksen valmistelut	
Klo 08:00	Harjoituksen peliryhmän kokoontuminen (valmistautuminen harjoitukseen)	Auditoriorakennuksen luentosali (Pelikeskus)
Klo 08.30	Oskari hälytys	
Klo 8.45	Harjoittelevan ryhmän infotilaisuus,	Päivystysalueen neuvottelu-huone (Johtokeskus)
Klo 09:00	Harjoitus alkaa	
Klo 11:00	Tiedotustilaisuus	Auditoriorakennuksen luentosali (Pelikeskus)
Klo 11:10	Kuopion Energian puheenvuoro	-,,-
Klo 11.30	Harjoituksen purku ja palautetilaisuus	-,,-
Klo 12:00	Harjoitus päättynyt – Siirtyminen lounaalle	
Aika sovitaan erikseen	Palautekysely ja käsittely työryhmässä	

Harjoituksen organisoituminen

Harjoituksen projektiryhmä

Olli Siitonen, pj (PS-SHP vastuuhlö)
Sami Haapamäki, asiantuntija, KYS
Timo Säisä , asiantuntija , KYS
Timo Väisänen, peo, asiantuntija
Hannu Hoffren, proj.pääll.
Martti Setälä, Insta Trust Oy

Pelikeskus

Timo Säisä, KYS
Tuomas Pekkarinen, KYS
Sami Haapamäki, asiantuntija, KYS
Harri Hautaluoma, Istek
Timo Väisänen , Peo
Simo Hyvärinen, Kuopion Energia
Auli Luostarinen, ylih.
Tiina Weman, KYS viestintä
Hannu Hoffrén, projektipäällikkö
Martti Setälä, Insta Trust Oy

Harjoitteleva ryhmä

PS-SHP:n valmiusjohtoryhmä
Kutsutut asiantuntijat
Tarkkailija: Risto Törrönen, Peo
Lauri Holappa, Kuopion kaupunki

Puhelimen päässä mukana

- Erkki Viitanen ja Liisa Pankakoski, Servica
- Sari Väisänen, Islab
- Antti Tervo, Sakupe
- Rauno Puputti, Securitas
- Markku Saarinen, STM valmiusyksikkö

Harjoitusskenaarion tiivistelmä

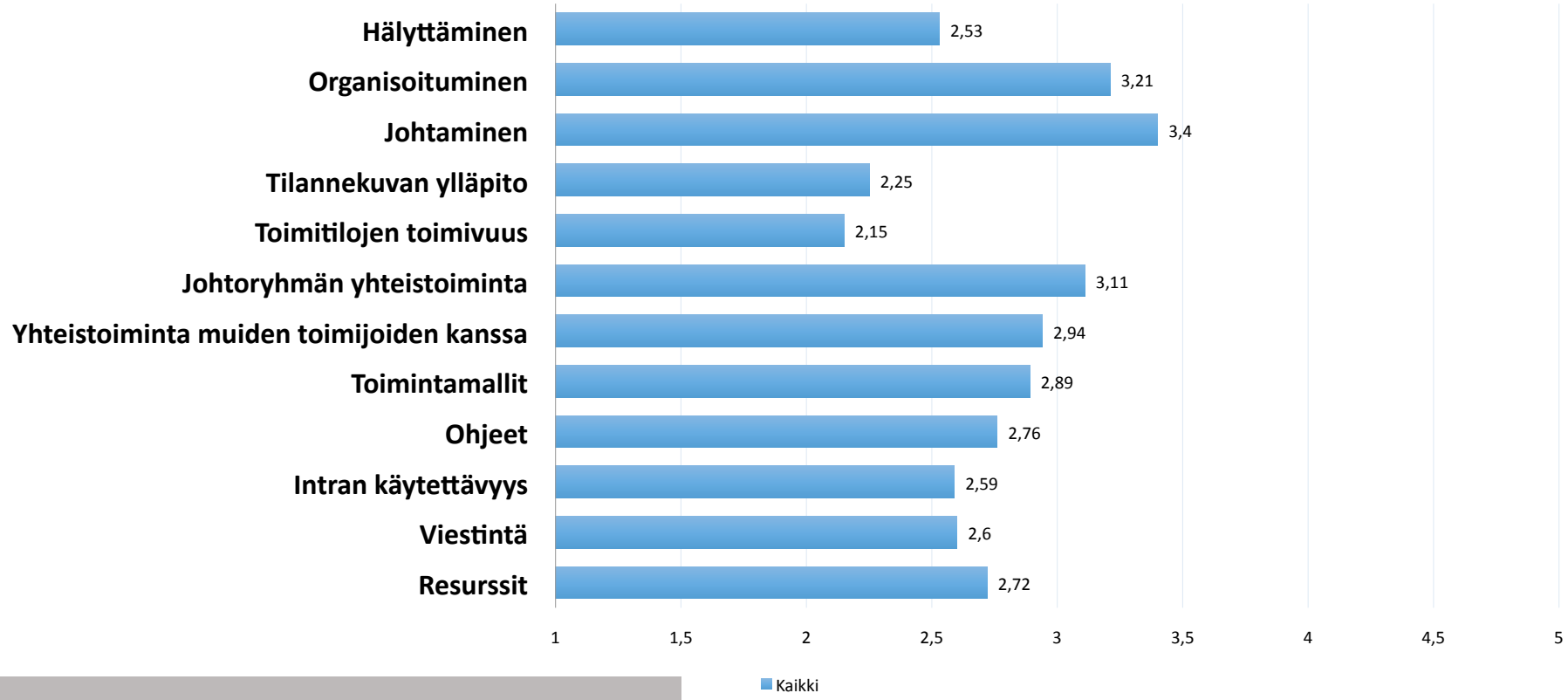
- **Myrsky** on riepotellut Suomea **ja kantaverkossa on ollut ongelmia** marraskuun puolivälissä. On ollut ajoittaisia, lyhyitä sähkökatkoja, joiden aikana myös PSSHP on joutunut turvautumaan varavoimaan. **23.11. klo 8.30 sähkönjakelu katkeaa laajalla alueella, käytännössä koko Pohjois-Savon alueella.**

- **Sähköntulo PSSHP:n toimialueella katkeaa** samassa yhteydessä toistaiseksi tuntemattomaksi ajanjaksoksi**. Oletetaan keston olevan ainakin 1.5-2 vuorokauden mittainen,** johtuen kantaverkon ongelmien vakavuudesta.
- **PSSHP:n valmiusjohtoryhmä kutsutaan kokoon ja se alkaa hoitamaan tilannetta.** Tilanne etenee Valmiusjoryn tehdessä päätöksiä ja tiedotteita sekä pelikeskuksen lähettämillä syötteillä. Lopulta sähkönjakelu palautuu normaaliksi. Oletuksen mukaan sähköjen ylösajoon ei liity merkittäviä ongelmia.

Harjoituksen tavoitteiden saavuttaminen

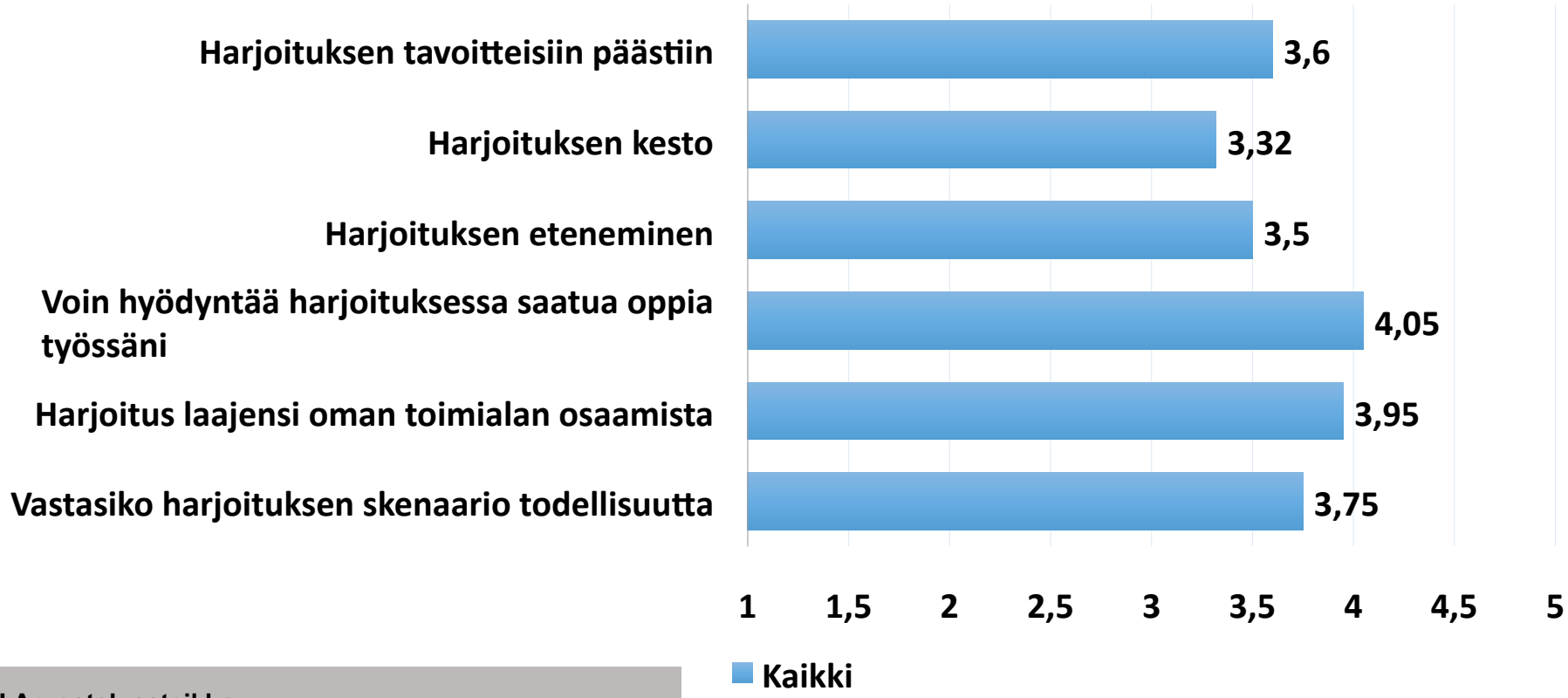
- Harjoitusta ja sen aihetta pidettiin erittäin hyvinä ja tarpeellisina.
- Skenaario todettiin olevan erittäin vaativa.
- Harjoittelijat onnistuivat kohtuullisesti, vaikka haasteitakin ja paljon kehityskohteita löytyi.
- Palveluntuottajien ja teknisten asiantuntijoiden roolia pidettiin tärkeänä ja niihin sekä harjoitustekniseen toteutukseen liittyen tuli kehittämisehdotuksia.
- Harjoituksesta oletetaan tulevan hyvä lisä harjoituskirjastoon ja vastaavien harjoitusten uudelleen toteuttamista ja hyödyntämistä kannatetaan.
- Trasim todettiin toimivaksi ja hyödylliseksi, joskin tässä skenaariossa sen käyttöön liityen tunnistettiin haasteita ja alustan käyttöä tulisi kehittää edelleen.

Numeerinen arvio johtamisen onnistumisesta

HUOM! Arvosteluasteikko
1 = huono, 2=tyydyttävä, 3 = hyvä, 4=erittäin hyvä, 5 = kiitettävä

Numeerinen arvio harjoituksen onnistumisesta

HUOM! Arvosteluasteikko
1 = huono, 2=tyydyttävä, 3 = hyvä, 4=erittäin hyvä, 5 = kiitettävä

Keskeiset huomiot harjoituksesta 1

- ”Tilanneseinä oli mainio lisä harjoitukseen.
- Pelikeskuksen resurssit ja harjoitusskenaario oli mietitty hyvin. Ehkä vähempikin shokkivaikutus ja informaatiotulva pelaajille olisi riittänyt.”
- Skenaario oli realistinen, mutta samalla erittäin vaativa ja haastava sekä harjoittelijoille että peliä pyörittävälle pelipankille
- Skenaarion aikahypyt tuntuivat osin vaikeata-juisilta ja aikajännettä sekä syötteiden määrää tulisi pohtia.

Keskeiset huomiot harjoituksesta 2

- Syötteitä olisi hyvä olla kaikille harjoittelevan ryhmän jäsenille.
- Harjoittelijoille olisi ollut hyväksi harjoituksen aluksi kattavampi infopaketti harjoituksen tavoitteista ja tilannejohtamisen toimintamalleista.
- Harjoittelijoita tulisi ohjata vaikka kesken skenaarion, jos joku toimintamalli ei toimi (vrt. tilannepäiväkirjan pitäminen)
- Harjoitussimulaattori (Trasim) jäi osin vajaakäytölle skenaariosta ja harjoittelevan ryhmän toiminnasta johtuen
- Pelikeskuksessa oli ajoittain kovin hälyisää ja keskuksen vetäminen sekä harjoittelevan ryhmän seuranta oli ajoittain hankalaa

Kehitysehdotuksia

- Skenaarion voisi ehkä pilkkoa pienempiin osiin, toisaalta tällaisena kokonaisuutena antoi hyvän kokonaiskuvan tilanteesta ja toimi hyvin herättelevänä harjoituksena.
- Pelikeskuksen rauhoittaminen paremmin, paremmat järjestelyt harjoittelevan ryhmän toiminnan seurantaan
- Tässä skenaariossa harjoituksen tilannesyötejärjestelmän käyttöä tulee vielä kehittää ja harjoitella (Trasim)
- Harjoituskello tulisi olla selvästi esillä

Muut huomiot harjoitukseen liittyen

- ”Erittäin tarpeellinen harjoitus.” ”Tuotti hyvää osaamista.”

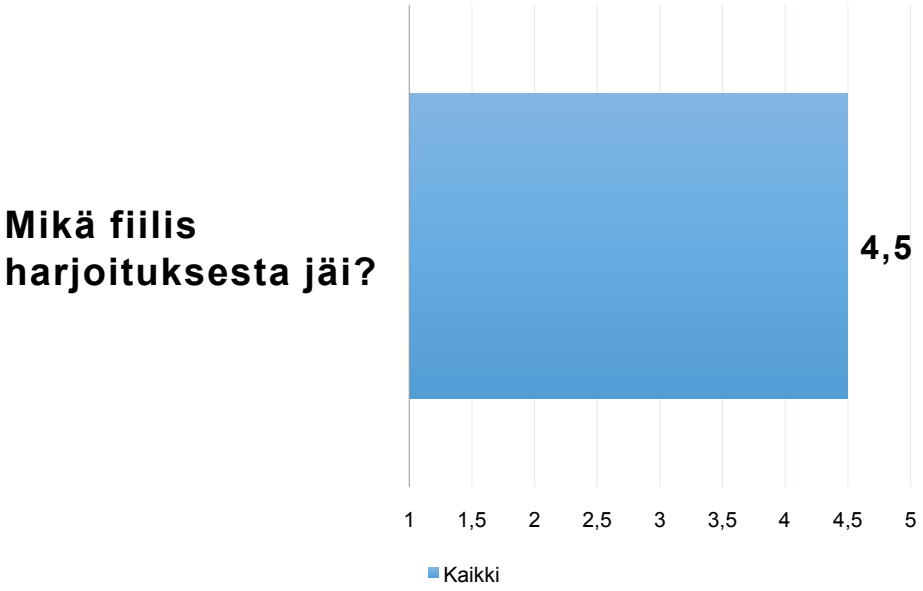
- ”Tärkeä realistinen aihe, harjoitus tukee johtamistyötä sairaalassa ja antaa turvaa esimiehillekin toimia vastuullisessa asemassa.”

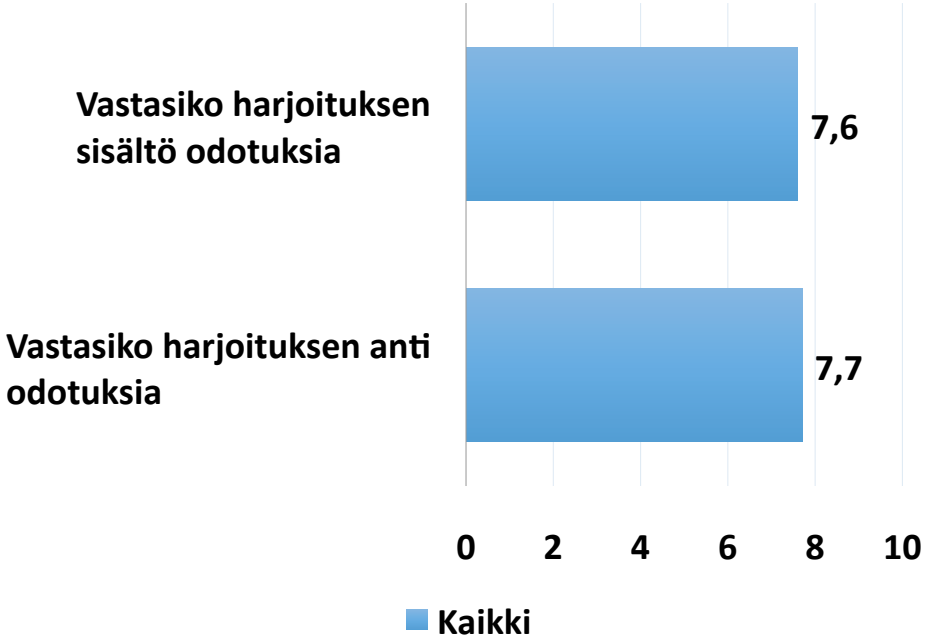
- ”Harjoitus oli pedagogisesti onnistunut – tuli paljon kehitysehdotuksia”
- ”Ennakkotiedotus oli hyödyllistä, samoin olisi yhteinen palautepalaveri – palveluntuottajat jatkossa näihinkin mukaan”

- Tärkeää, että keskeiset palveluntuottajat saavat olla mukana harjoituksessa

- ”Hienoa oli valmistelevan ryhmän erittäin kova sitoutuminen harjoituksen valmisteluun, sähkökatkotilanteen aiheuttamien vaikutusten ymmärtämiseen ja harjoituspäivän onnistumisen varmistamiseen.”

Muut huomiot harjoitukseen liittyen

HUOM! Arvosteluasteikko
Hymiöt 1 = : < 2 = : (3 = : I 4 = :) 5 = : >

HUOM! Arvosteluasteikko
1 (huono) – 10 (kiitettävä)

Kiitos ja kysymyksiä

- Hannu Hoffren
- hannukhoffren@gmail.com
- Puh. 044 2676215

- Martti Setälä
- Asiakkuus- ja kehitysjohtaja

- Tel. +358 40 536 6350
- martti.setala@insta.fi

- Insta Trust Oy
- **www.instatrust.fi**
- **www.jokaisenkyberturva.fi**

